

Notat

11. maj 2020

Til Folketingets Kulturudvalg

Uformel videokonference for EU's kultur- og medieministre den 19. maj 2020 samt orientering om øvrige punkter

Som følge af COVID-19 afholdes der i øjeblikket ikke rådsmøder i Bruxelles. I stedet har formandskabet taget initiativ til uformelle videokonferencer, hvor der dog ikke er mulighed for at træffe beslutninger.

Hermed følger først en orientering om den uformelle videokonference for kultur- og medieministre den 19. maj. Dernæst benyttes lejligheden til at orientere udvalget om de sager om kultur, som formandskabet havde lagt op til skulle vedtages på et rådsmøde den 19. maj, men som i stedet vil blive vedtaget efterfølgende ved skriftlig procedure.

Punkt 2-4 er altså ikke til drøftelse på videokonferencen.

Alle sager er til orientering.

Med hensyn til **punkt 1** om videokonferencen for kultur- og medieministre er der foreslået en politisk drøftelse om konsekvenserne for kultur- og medieområdet som følge af COVID-19.

Punktet bygger videre på en drøftelse, der blev afholdt i sidste måned i lyset af virusudbruddets alvorlige konsekvenser for kultur- og mediesektoren.

Mødet i april havde fokus på, hvilke tiltag de enkelte lande havde iværksat som en umiddelbar respons over for et kulturliv i akut krise.

Alle ministre kunne berette meget ens historier om, hvad corona-virussen havde medført for deres kultursektor.

Der blev delt erfaringer om hjælpepakker, men også ideer om de mange nye fællesskaber, som er blomstret op, og om hvordan man kan understøtte sådanne tiltag.

Man kan f.eks. opleve herhjemme, at mange som aldrig før henter musik, film og bøger online, der giver indhold i hverdagen. Og man kan f.eks. se, hvordan DR aften efter aften samler en hel nation om fællessangen.

På den kommende videokonference den 19. maj lægges der op til at have et mere langsigtet perspektiv. Fokus vil være på, hvilke skridt, der i den kommende tid tages for at genoprette kulturlivet, så alle også fremover kan nyde godt af kultur og

film. Endvidere ønsker formandskabet at gøre status på, hvad COVID-19-krisen har lært os, når det gælder de kulturelle og kreative sektorer.

Krisen har vist, at kulturen og fællesskabet spiller en grundlæggende rolle for alle.

Det bekræftes af de talrige henvendelser, der kommer fra borgere med bøn om snarest muligt at genåbne bibliotekerne, museerne, teatrene, højskolerne, musikskolerne, aftenskolerne og meget mere.

Hele kulturlivet tripper for at kunne åbne igen, og der arbejdes for, at man snart kan se en gradvis åbning af kulturtilbuddene. Samtidig må de sundhedsfaglige vurderinger vægtes højt. I sidste uge blev et samlet Folketing enigt om fase 2 i genåbningen af Danmark, hvor bl.a. professionelt idræt og bibliotekernes ind- og udlån kom med. Andre kulturaktører må vente, da det ikke er sundhedsmæssigt forsvarligt at åbne alt på én gang. Der er lagt en plan for åbning af fase 3 og 4, og allerede i fase 3 vil meget af kulturlivet åbne igen.

En genopretning af kulturlivet i Europa forudsætter, at man formår at balancere ønsket om at få gang i kulturlivet igen med, hvad der er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kun på den måde kan det sikres, at genopretningen bliver bæredygtig og langtidsholdbar.

Der ses frem til at hente inspiration fra de europæiske kolleger, og der vil bl.a. fra dansk side blive orienteret om de erfaringer, der er blevet høstet fra den sektordialog, der netop er afsluttet med henblik på forberedelse af 2. fase af genåbningen af Danmark. Dialogen er mundet ud i retningslinjer for genåbningen – både for de aktører, der kom med i 2. fase, og for de aktører der kan genåbne i de næste etaper, så de kan være forberedt.

Det vurderes samtidig ikke, at det er muligt at anvende de samme løsninger 1:1 på tværs af landene. Dertil er EU-landene for mangfoldige – f.eks. mht. hvordan kultursektoren er organiseret og finansieret.

Man bør - når man har med kultur at gøre - tage udgangspunkt i de særlige problemstillinger, der gør sig gældende lokalt og nationalt. Og inden for de forskellige kulturområder. F.eks. er der forskel på de konkrete udfordringer teatre og museer har, når man taler om COVID-19.

Når det gælder mulige EU-tiltag, der kan understøtte en genopretning, lægger regeringen vægt på, at den uformelle drøftelse, der skal finde sted, ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Man kan i den forbindelse pege på, at der allerede findes muligheder for støtte til f.eks. samarbejdsprojekter om kultur og film fra EU-programmet Et Kreativt Europa.

Formandskabet har med hensyn til **punkt 2** fremlagt udkast til rådskonklusioner om risikohåndtering på kulturarvsområdet. Formålet er at sætte fokus på behovet for en fælles indsats på området.

Danmark kan tilslutte sig det foreliggende udkast, som der er bred enighed om blandt landene.

Erfarings- og vidensudvekslingen er uhyre relevant, når det gælder håndtering af trusler mod kulturarven, for bevaring af kulturarven er et fagligt felt med meget højt specialiseret viden og ekspertise.

Det er også et område, hvor der er et aktivt fagligt miljø internationalt, og hvor danske institutioner deltager helt rutinemæssigt.

Det kan præciseres, at når man fra dansk side kan bakke op om konklusionsudkastet, så lægges der vægt på, at der alene er tale om opfordringer.

Fra dansk side er man normalt tilbageholdende med at pålægge kulturarvsinstitutioner internationalt samarbejde, da institutionerne selv er meget opmærksomme på at arbejde internationalt, når det er fagligt relevant.

Så hvis det fra nationalt hold besluttet, at Danmark skal indgå i et specifikt samarbejde, så skal det være efter en konkret vurdering af potentialet i projektet.

Det kan om **punkt 3** om udkast til rådskonklusioner om ændring af kulturarbejdsplanen for 2019-2022 kort nævnes, at regeringen kan støtte, at temaet om kultur og bæredygtighed bliver et prioriteret tema i kultursamarbejdet.

Kulturarbejdsplanen lægger op til erfarings- og vidensudveksling blandt landene om en række emner. Det er ikke alt i planen, der forekommer lige relevant. Men regeringen kan bakke op om, at et væsentligt emne som bæredygtighed får en plads i planen.

Hvad angår **punkt 4**, har formandskabet fremlagt udkast til rådskonklusioner om mediekendskab i en evigt foranderlig verden.

Udgangspunktet er, at færdigheder og kendskab til medier har afgørende betydning i det digitale medielandskab af hensyn til demokratiet og den demokratiske deltagelse.

Der peges i konklusionsudkastet på, at det kan være vanskeligt for borgerne at finde pålidelige nyheder og kvalitetsindhold. Og at borgerne samtidig i stigende omfang bl.a. mødes med desinformation, manipulation og hadudtalelser.

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres til at iværksætte tiltag, der kan styrke færdigheder inden for mediekendskab og adressere desinformation. Dette

kræver ifølge konklusionsudkastet en systematisk, strategisk og omfattende tilgang fra alle medlemsstater og samarbejde blandt alle relevante interessenter.

Konklusionsudkastet præciserer, at ved mediekendskab forstås alle de evner, der sætter en borger i stand til at tilgå medier, have en kritisk tilgang til dem og interagere med dem.

Regeringen støtter konklusionsudkastets ambitioner om, at færdigheder inden for mediekendskab skal styrkes. Dette ligger i forlængelse af nuværende og kommende indsatser på området. Det er vigtigt, at der løbende fokuseres på tilegnelse og udvikling af færdigheder, der kan styrke kendskabet til medier. Og at relevante aktører inddrages.

Jeg skal understrege, at regeringen lægger vægt på, at kultur- og uddannelsespolitik er national kompetence. Regeringen lægger også vægt på, at rådskonklusionsudkastet ikke foregriber forhandlingerne om kommende EU-lovgivning for digitale tjenester.

Det kan afslutningsvis nævnes, at formandskabet har oplyst at ville afholde en uformel videokonference for sportsministre på et tidspunkt. Udvalget vil blive orienteret herom, når datoen og indholdet af mødet kendes.